రాంపండూ - కవిత్వప్పందాలూ

వాలెంతింటా వ్యవహారం తర్వాత రాంపండు కనబడడం మానేయడంతో అనంత్ ఆలోచనల్లో అతను కొద్దికాలం పాటు మరుగున పడ్డాడు. పాపం ఏమయిపోయాడో, వాళ్ల బాబాయి రాంపండుకి నెలనెలా ఇచ్చే డబ్బు ఇస్తున్నాడో లేదో అన్న ఆలోచన వచ్చింది కానీ గట్టిగా పట్టించుకుంటే మళ్లీ ఏ లేడీ వస్తాదునో తీసుకొచ్చి రోజూ భోజనం పెట్టించమంటాడేమోనని అనంత్ ఊరుకున్నాడు. పరిస్థితి అలాగే కొనసాగేది కానీ యతి దగ్గర్నుంచి ఉత్తరం రావడంతో అనంత్ జీవితంలో రాంపండు పాత్ర పునః ప్రవేశం చేసింది.

"సర్, మీకే..." అని ఉత్తరం అందిస్తూ అచలపతి దాచుకున్న నవ్వు చూడగానే అనంత్‌కి అనుమానం వచ్చింది. ఫ్రం ఎడ్రెసు చూడగానే నవ్వుకి అర్థం తెలిసి పోయింది. ఉత్తరం యతి దగ్గర్నుంచి.

యతి, సుతి ఇద్దరూ కవలలు. అనంత్‌కి కజిన్స్. పెద్దవాళ్లు చాలా ఉన్నత ఆదర్శాలతో పెట్టిన పేర్లని వీళ్లు చెడగొట్టేశారు. మతిలేకుండా పిచ్చి, పిచ్చిపనులు చేయడం, ఏదో ఒకటి చేసి నెత్తి మీదకు తెచ్చుకోవడం వాళ్లకు పరిపాటి. అనంత్ కంటె వయస్సులో కాస్త చిన్నవాళ్లే అయినా అనంత్‌తో ఫ్రెండ్లీగా మెలుగుతారు - అంతా ఒక జాతికి చెందినవాళ్లే కాబట్టి. చివరికి అనంత్‌కి ఏదో ఒక తలకాయనొప్పి తెచ్చి పెడతారు. వాళ్ల దగ్గర్నుంచి ఎప్పుడు ఉత్తరం వచ్చినా దానిలో ఏదో ఒక కొత్త స్కీము ఉంటూనే ఉంటుంది. అచలపతికి వాళ్ల చేష్టలు చూస్తే మహా వేడుకగా ఉంటుంది.

ఇవాళ్టి ఉత్తరంలో కూడా ఓ స్కీము ఉంది.

"ఒరేయ్, అనంత్,

ఉత్తరం మీద అడ్రసు చూసి కంగారుపడ్డావా? ఈ యతిగాడు వేంపూడిలో ఎలా తేలాడో అని తెల్లబోతున్నావా? పోకు. మన సుబ్బరామయ్య అంకుల్ లేడూ - వేంపూడి పిల్ల జమిందార్... వాళ్ల ఇంట్లో నెల్లాళ్లగా మకాం పెట్టాం - నేనూ, సుతీనూ. వాళ్ల అమ్మాయి సులోచన మంచి కంపెనీ ఇస్తోందిలే. మనకి వేరే పనిలేదుగా! నాలుగురాళ్లు సంపాదించుకు రానిదే ఇంటికి రావద్దని మా నాన్న ఆంక్ష పెట్టేశాడు. సరేలే. బంధువులింట్లో ఉన్నట్టుంటుందనుకుని ఇక్కడే బిచాణా వేశాం. అన్నట్టు మీ ఫ్రెండు రాంపండు కూడా ఇక్కడే ఉన్నాడొరే! మాటల్లో నీ ప్రస్తావన వస్తే నువ్వు మంచి ఫ్రెండువని చెప్పాడు.

రాంపండు నైస్ ఫెలోరా. అతనూ కాస్త డబ్బు ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాట్ట: వాళ్ల చిన్నాన్న డబ్బు సరిగా పంపటం లేదుట. నేనూ, సుతీ, రాంపండూ కలిసి ఓ మంచి స్కీము వర్కవుట్ చేశాం. బోల్డు డబ్బులొచ్చే స్కీము. అంచేత నువ్వు ఒక గోనుసంచి నిండా డబ్బు తేవడంతో బాటు ఇంకో ఖాళీ గోనెసంచి కూడా ఎక్స్‌ట్రాగా పట్టుకురా. లాభాలన్నీ దాంట్లో వేసుకు పట్టుకుపోదువుగాని. రెండు డబ్బులూ కలపడం మంచిది కాదు. ఇక స్కీము గురించి లెటర్లో చెప్పాలంటే నీకు అర్థం కాదు. నీదసలే మట్టిబుర్ర, వెంట అచలపతిని తీసుకురా. నీ కర్థంకాకపోతే అతనికి చెప్తాం. నువ్వు అతనిచేత అర్థం చేయించుకో. అర్థం అయినా, కాకపోయినా మాకు పెట్టుబడి మాత్రం పెట్టు. వెంటనే రా" - ఇట్లు యతి

***

ఆ రోజు రాత్రి అనంత్ డిన్నర్ వేళకు వేంపూడి చేరగలిగేడు. వస్తూనే మేడమీద డిన్నర్ పార్టీ జరుగుతోంది రమ్మనమని పిలుపు వచ్చింది. పావుగంటలో రెడీ అయి వెళ్లేసరికి సులోచన పక్కనున్న సీటు మాత్రం ఖాళీగా ఉంది. సులోచన పక్కన కూచుందామని అనంత్‌కి ఎంతమాత్రం ఉబలాటం లేదు. ఆ మాటకొస్తే ఏ ఆడపిల్ల పక్కనా కూచుందామని అనంత్ ఉబలాటపడడు. కానీ సులోచన విషయంలో ఓ చిన్న ఫ్లాష్‌బ్యాక్ కూడా ఉంది. ఒకానొక దుర్బల క్షణంలో సులోచనను ప్రేమించినట్టు అనంత్ భ్రమపడడం కూడా జరిగింది. కానీ త్వరలోనే తెలిసి వచ్చింది - సులోచన ఒక ఆదర్శాల పుట్ట అని.

పెళ్లాడమని తండ్రి చూపించే బంధువుల కుర్రాళ్లందరూ ఒట్టి పనికిమాలిన, పనిచేయని సజ్జనీ, తాత ముత్తాల ఆస్తి అరగదీయడం, కరగదీయడం తప్ప కండలు కరిగించడం రాని వాజమ్మలనీ ఆమె అభిప్రాయం. అలాటి వాళ్ల కంటె డబ్బు లేకపోయినా కష్టార్జితాన్ని నమ్ముకున్న వాడినే కట్టుకోవాలని ఆమె అనుకుంది. ఆ కేటగిరీలో అనంత్ ఈ జన్మలో వచ్చే అవకాశం లేదు కాబట్టి ఆమె అనంత్‌ను పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. ఆ విషయం గ్రహించిన అనంత్ కూడా సులోచన గురించి పట్టించుకోవడం మానేశాడు. రేపు పెళ్లయిన దాకా ఉండి 'రా, కష్టించి పని చేసి లోకాన్ని ఉద్ధరిద్దాం. పొలాలన్నీ హలాల దున్నుదాం. పల్లెటూళ్లో పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పి నిరక్షరాస్యత పారద్రోలుదాం' అంటే చచ్చే చావు వస్తుందని తెలిసి ఎంత అందంగా ఉన్నా సులోచన మానాన సులోచన, తన మానాన తను విడివిడిగా బతకడం మంచిదనే నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. అది ఇద్దరి మేలూ కోరి తీసుకున్న నిర్ణయం కాబట్టి, ఇద్దరి మధ్య ఏ పొరపొచ్చాలూ రాలేదు. మంచి కజిన్స్‌లా, మంచి స్నేహితుల్లా మిగిలిపోయేరు.

ఇప్పుడు సులోచన పక్కనే కూచుంటే పాత జ్ఞాపకాలు తన్నుకు వస్తాయేమోనని భయపడుతూనే గతిలేక ఆ కుర్చీలో కూలబడ్డాడు అనంత్.

'హలో, అనంత్, వచ్చేశావన్న మాట!' అంటూ పలకరించింది సులోచన.

"వచ్చేశా." అన్నాడు అనంత్ అంతకంటె ఏమనాలో తోచక.

"పోన్లే, మంచిపని చేశావ్. డిన్నర్ పార్టీ వేళకు వస్తావో రావో అనుకున్నా" అంది సులోచన మెచ్చుకోలుగా.

"వచ్చాను కానీ. మీ నాన్న ఇవాళ ఇంత పెద్ద పార్టీ ఎందుకు ఏర్పాటు చేసినట్టు?" అడిగేడు అనంత్ చుట్టూ జనాభాను చూస్తూ.

"నీకు తెలుసుగా. మా నాన్నకు కవిత్వం పిచ్చి. వీళ్లంతా.., అంటే వీళ్ళల్లో చాలామంది "సంచార కవులు" అనే గ్రూపుకు చెందిన వాళ్లు. వాళ్లందరినీ భోజనానికి పిల్చాడు. వాళ్లతో బాటు ఊళ్లో కొంతమంది పెద్దల్ని కూడా...."

"సంచార కవులేమిటి? దిగంబర కవుల్లా?" అన్నాడు అనంత్ సూప్ చప్పరించి.

"వీళ్లదీ ఓ ఉద్యమంలే. కవిత్వం గురించి సామాన్య ప్రజల్లో అవగాహన పెంచడానికి ఊరురా తిరిగి ఆదివారం పొద్దున అందర్నీ ఓ చోటకు రమ్మనమని కవిత్వం పాడి వినిపిస్తారు. అలా వినగా, వినగా కవిత్వం అంటే మామూలు వాళ్లకు కూడా ఇష్టం పెరిగి, ప్రజాకవులు పుట్టుకొస్తారని వీళ్ల థియరీ" వివరించింది సులోచన బట్లర్‌కి అనంత్ పళ్లెంలో వడ్డించమని సూచనలిస్తూనే.

"అయ్యబాబోయ్, పదేసిమంది కవిత్వాలు ఒక్కపూట వినడమే! ఉగాది కవిసమ్మేళనాలు ఏడాదికోసారి వస్తాయి కాబట్టి ఫర్వాలేదు. కానీ, ఇలా ఇంటి దగ్గరకొచ్చి కవిత్వం పాడేస్తే, పదిమందీ కలిసి చిత్రవధ చేసినట్టే!" అని హడిలిపోయేడు అనంత్.

సులోచన విసుక్కుంది. "నువ్వొకడివి. అందరూ ఒకే చోటకి వెళ్లరు. పదిమంది ఒక టీముగా ఏర్పడి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌కి వెళతారు. అక్కణ్నుంచి ఒక్కోళ్లు ఒక్కో ఊరికి ఆదివారం వెళ్లి కవిత్వం వినిపిస్తారు. మళ్లీ అందరూ కలిసి ఇంకో తాలూకాకి వెళతారు. అలాగన్న మాట..." విపులంగా చెప్పింది విసుక్కుంటూనే. "అయినా నీకివన్నీ పట్టవులే. హాయిగా కడుపులో చల్ల కదలకుండా పడుకొంటే చాలనుకునే వాళ్ళల్లో నువ్వొకడివి. అలాగే ఉన్నావా, లేక ఈ మధ్య పనికొచ్చే పని ఏదైనా చేస్తున్నావా?" అంది కాస్త వెక్కిరింపుగా.

సంభాషణ అక్కరలేని పక్కదారులు పడుతోందని గ్రహించిన అనంత్ మాట మార్చబోయాడు. "మీ నాన్నకి అ పక్కన కూచున్న పెద్దాయన శ్యామసుందరం గారేగా?"

"అవును. ఆయనే ఈ ప్రాంతంలో ఈ ఉద్యమానికి చేయూత నిస్తున్నాడు. నాన్నా, ఆయనా చాలా కాలంగా ఫ్రెండ్స్".

"తెలుసులే. పట్టుకుంటే వదలడు. ఓ సారి కవిసమ్మేళనంలో దొరికి పోయాను.'సుబ్బరామయ్య గారి చుట్టాలబ్బాయివి కదూ' అంటూ పట్టుకుని వాయించేశాడు. నీలాటి యువకుల్లో చైతన్యం రావాలంటూ పెద్ద కవిత ఒకటి వినిపించాడు" అన్నాడు అనంత్ గతం తలుచుకుని నిట్టూర్చి.

"పాపం ఆయనకు తెలియదులే – నువ్వు ఏ కవిత్వానికి లొంగే ఘటానివి కాదని" అంది సులోచన పెదవి విరిచి.

ఎలా మాట్లాడినా తన బద్ధకం మీదకే సంభాషణ మళ్లడం అనంత్‌కి నచ్చలేదు. "ఆయన పక్కన కూచున్న కుర్రాడెవరు? అతనూ కవేనా...?" అని అడిగేడు ఓ యువకుణ్ని చూపించి...

"శ్యామసుందరం గారి అన్నయ్యగారబ్బాయి. పేరు భాస్కర్. కవిత్వం అంటే ఇష్టమేలే కానీ లోకల్ స్కూల్లో టీచరుగా పని చేస్తున్నాడు. బీద పిల్లల కోసం ఊళ్లో పెద్దలు ఓ స్కూలు పెట్టారు. ఉత్సాహవంతులయిన నాబోటి వాళ్లు కావాలంటే వెళ్లి ఉచితంగా పాఠాలు.." అని సులోచన ఏదో చెబుతూండగానే అనంత్ దృష్టి కాస్త మూలగా కూచున్న రాంపండు మీద పడింది. "అడుగో సన్నాసి...." అన్నాడు హుషారుగా.

ఏదో చెప్పబోతున్న సులోచన ఉలిక్కిపడింది. "ఎవరా సన్నాసి?"

"రాంపండు. ఆ మూల ఎర్రచొక్కా వేసుకోలేదూ, వాడే, నా క్లాసుమేటులే. మంచి ఫ్రెండు".

"అతనా, బుజ్జికి ప్రైవేటు చెబుతాడు. మీ ఫ్రెండా బాబూ....?"

సులోచన గొంతులో పలికిన స్వరాలు రాంపండు మీద గౌరవాన్ని సూచించక పోవడంతో "ఏం అలా అడిగేవ్?" అన్నాడు అనంత్.

"ఏం లేదులే, అవునుగానీ మీ ఫ్రెండుకి కాస్త బుర్రతక్కువా?" అడిగేసింది సులోచన.

"బుర్ర తక్కువా!? అలా ఎందుకనుకుంటున్నావ్?"

"అబ్బే, నీ ఫ్రెండు కదాని అలా అంటున్నానని అనుకోవద్దు. అతని విధానం చూస్తే అదోలా అనిపించి అడిగా".

"జోకులాపు. అతని తరహాలో వచ్చిన లోపం ఏమిటో చెప్పు" అన్నాడు అనంత్ కాస్త కటువుగా.

"చెప్పనా....! అతను అదోలా పిచ్చిచూపులు చూస్తాడు నా కేసి." సంజాయిషీ ఇచ్చుకుంది సులోచన.

"పిచ్చి చూపులా...? ఎలా చూస్తాడో కాస్త ఇమిటేట్ చేసి చూపించు" ఆజ్ఞాపించాడు అనంత్.

"చాల్లే, వీళ్లందరిముందూ చేసి చూపిస్తే నాకే పిచ్చి అనుకుంటారు." అభ్యంతరం లేవనెత్తింది సులోచన.

"ఫరవాలేదు. నేను నాప్‌కిన్ ఎత్తి పట్టుకుంటాను. నా ఒక్కడికే చేసి చూపించు. వాళ్ల బాబయ్య డబ్బివ్వడం మానేసేక వీడికి మతిభ్రమించిందేమోనని భయం వేస్తోంది. వాడి

శ్రేయోభిలాషిగా వాడి ఆరోగ్యం గురించి తెలుసుకోవడం నా బాధ్యత. నా విధి!" అనంత్ ఆవేశం చూసి సులోచన కరిగింది.

తను నాప్‌కిన్ పైకెత్తి పట్టుకుని సహకరించగా సులోచన ఇచ్చిన ప్రదర్శన చూసి అనంత్ ముగ్ధుడయిపోయాడు. ఒకటిన్నర సెకండ్ల పాటు మాత్రమే సాగినా అది అనంత్ భయాల్ని దూరం చేసింది. సులోచన నోరు వెళ్లబెట్టిన విధానం, దవడ జార్చిన విధానం, కళ్లు పెద్దవి చేసి తెగులు తగిలిన కోడిలా చూసిన చూపు - రాంపండు వ్యాధి లక్షణాలను పట్టిచ్చాయి.

ప్రదర్శన పూర్తవగానే అనంత్ తృప్తిగా నిట్టూర్చాడు. "ఇదే కదా, మరేమిటో అనుకుని అడిలి చచ్చాను. ఇది మామూలు రోగమేలే. వాడు నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాడు" అని తేల్చేశాడు.

ఈసారి పిచ్చి చూపులు చూడడం సులోచన వంతయింది. ఇది మాత్రం ఇమిటేషన్ కాదు. ఆమె స్వంత చూపులే. "నన్నా? నాతో పెద్దగా పరిచయం కూడా లేదే!" అంటూ తెల్లబోయింది.

"పరిచయాలేవీ అక్కర్లేదులే. ఎవరితో బడితే వాళ్లతో ప్రేమలో పడిపోతాడు వాడు" అంటూ తేల్చేశాడు అనంత్. అన్నాడే కానీ "థాంక్స్ ఫర్ ది కాంప్లిమెంట్" అంటూ సులోచన మొహం మాడ్చుకుని అప్పడం నమల నారంభించడంతో నాలిక కరుచుకున్నాడు.

"సులోచనా, నా ఉద్దేశ్యం అదికాదు. నువ్వంటే వాడు ఇష్టపడడంలో ఆశ్చర్యమేముందంటున్నాను. నా అంతట నేనే ఓ సారి నిన్ను పెళ్లి చేసుకుందా మనుకున్నాను" అంటూ సర్దిచెప్పబోయాడు అనంత్.

"ఓ సారి పెళ్లి చేసుకుందామనుకోవడం ఏమిటి? భోజనానికి ముందు ఏమైనా వేసుకొచ్చావా అనంత్?" అంది సులోచన పళ్లు గిట్టకరిచి.

"అబ్బ, ఇదే ఆడవాళ్లతో వచ్చిన చిక్కు. నేను చెప్పేదేమిటంటే.... నేను పెళ్లిచేసుకుంటానని నిన్ను అడిగేనా... లేదా? అప్పుడు నువ్వు నవ్వి నవ్వి... ఎక్కిళ్లు వచ్చేటంతగా నవ్వావా లేదా? ఎందుకడిగేన్రా దేవుడా అనుకుని బాధపడింది నేను. ఇప్పుడు నేనేదో తప్పు చేసినట్టు ..." అనంత్ చెప్పబోతూండగానే సులోచన కోపం కరిగిపోయింది. 'సర్లే, సర్లే, నాదీ పొరబాటుందిలే. అలా నవ్వి ఉండకూడదు. అది వదిలేయ్ గానీ, మీ ఫ్రెండు అందంగానే ఉన్నాడులే" అంది.

"మంచిదే, నీ కంటికి అందంగా ఉన్నాడంటే గొప్ప విషయమే! మేమంతా అలా అనుకోకపోయినా... నువ్వంటున్నావంటే..." అంటూ నాన్చాడు అనంత్ ఇది మళ్లీ ఇంకో గొడవలోకి దారితీయదు కదాని బెదురుతూనే.

సులోచన కోరగా చూస్తూ "అందంగా అంటే... కొంతమందితో పోలిస్తే అనుకో"... అంది.

కొద్దిసేపటి తర్వాత రాంపండు కలిసినప్పుడు అనంత్ సంభాషణ యావత్తు చెప్పకుండా చివరి మాటలు మాటలు చెప్పడం ముప్పు తెచ్చింది.

***

డిన్నర్ తర్వాత రాంపండు ఒంటరిగా దొరికినప్పుడు అనంత్ ఝాడించేశాడు. "మీ బాబయ్యతో గొడవ తర్వాత అలా ఫేడవుటయిపోతే ఎలాగరా? బతికున్నావో, కీర్తిశేషుడవయిపోయావో కనీసం ఫ్రెండ్సుకయినా తెలియన్వికపోతే ఎలా?"

రాంపండు నిట్టూర్చాడు. "ఏం చెప్పమంటావ్‌రా... నా ముఖాన పొద్దుపొడవడం మానేసింది".

"అలాగా...! మరి మా అందరికీ తెల్లవారుతోందే..."

"పక్షులు నా కోసం పాడడం మానేసాయి".

"అలాగా! ఏయే పక్షులు?"

రాంపండుకి కోపం వచ్చేసింది. "ఏయే పక్షులంటే పేరు పేరునా చెప్పాలేమిట్రా? పక్షులన్నీ కూడగట్టుకుని నాకోసం పాడకూడదని తీర్మానించుకున్నాయంతే!"

అనంత్‌కి ఎలా రియాక్టవాలో తెలియక, "ఈ తీర్మానాల వెనుక మీ బాబాయి హస్తం ఏమైనా ఉందని అనుమానిస్తున్నావా?" అని అడిగిచూశాడు.

రాంపండు చికాకు పడ్డాడు. "బాబాయి గొడవ మానరా. దీనికంతా కారణం - వాలెంతింటా ప్రవర్తన. ఆ గుంపంతా కలిసి చావబాదుతూంటే కనీసం ఆపే ప్రయత్నం కూడా చేయలేదు తెలుసా?"

వీడి ప్రేమ మండిపోనూ, పొట్ట నింపుకోవడం కంటె ప్రేమ గురించే ఎక్కువ వర్రీ అవుతున్నాడన్నమాట అనుకుని అనంత్ "పోన్లే, నీ ప్రేమ చరిత్ర గ్రంథంలో మరో పేజీ చిరిగిపోయిందని అనుకుని ఊరుకో. అయినా ఇక్కడ తేలేవేమిటి? ట్యూషన్ టీచర్‌గానే సెటిలయిపోతున్నావేమిట్రా?" అని పరామర్శించాడు.

"అదే నేనూ అడుగుదామనుకుంటున్నాను. నీకు వీళ్లు తెలుసేమిట్రా?" అన్నాడు రాంపండు కాస్త కోపంగా.

"తెలుసా... మా బంధువుల్రా బాబూ... ఇంతప్పటి నుంచి తెలుసు".

"అంటే... సులోచన కూడా నీకు చిన్నప్పటినుంచి తెలుసంటావ్? నువ్వెక్కడ తగిలేవురా బాబూ.... ఎక్కడికెళ్లినా నువ్వే అడ్డు. దేశంలో అందమైన, డబ్బున్న అమ్మాయిలందరూ నీకు చుట్టాలేనా?" అంటూ విసుక్కున్నాడు రాంపండు. కాస్త ఆగి, "ఒరే అనంత్, సులోచనను నేను ప్రేమిస్తున్నానురా" అన్నాడు.

"సులోచన మంచి అమ్మాయేలే".

"అదేమిట్రా, అంత చులాగ్గా అంత కాజువల్‌గా అనేస్తావ్. సులోచన దేవతరా, దేవత. కల్తీలేని దేవత. అవునొరే. డిన్నర్ టేబుల్ దగ్గర నా గురించి ఏమైనా చెప్పిందా?"

"చెప్పిందిలే. నువ్వు అందంగా ఉంటావని అంది" అని అనంత్ సంభాషణలో ఓ ముక్క మాత్రం చెప్పడంతో రాంపండు వెంటనే ఊహాలోకంలోకి వెళ్ళిపోయి, కాస్సేపు విహరించి తిరిగి వచ్చినా ఎదురుగా అనంత్ కనబడడంతో చికాకు పడ్డాడు. "ఒరేయ్, నువ్వు నీ రూమ్‌కి పో. నేను వెళ్లి కవిత్వం రాసుకోవాలి" అని ఆర్డరేసాడు.

***

పొద్దున్న అనంత్ లేచేసరికల్లా రాంపండు హాజరుగా ఉన్నాడు. కళ్లు తెరవగానే "ఒరేయ్, సులోచనకు ఆ పేరెందుకు పెట్టార్రా" అని అడిగేడు.

అనంత్ చికాకుపడ్డాడు. "పాచిమొహంతో నేనెవడితోనూ కబుర్లు చెప్పను. అయినా అదేం ప్రశ్నరా? పిల్లలకు పేర్లు వాళ్ల అమ్మా, నాన్నా పెడతారు".

"చవటా, టెక్నికల్ డిటైల్స్ ఎవడికి కావాలోయ్. సులోచన అని పేరు పెట్టి నా కొంప ముంచారు. ప్రాస కుదిరి చావటం లేదు. సులోచనకు ప్రాసగా ఆలోచన తప్ప ఏదీ తట్టడం లేదు. అదే రాధ అనుకో. బాధ, వ్యధ... ఇలా ఎన్నో మాటలున్నాయి. అయినా ఏదో కాస్త కుస్తీ పట్టాను. చదువుతాను విను" అని రాంపండు ఉపక్రమించాడు.

"ఒరేయ్, పాచి మొహంతో కబుర్లాడను అంటే, కవిత్వం వింటాను అని కాదు" అని ప్రకటించి అనంత్ బాత్‌రూమ్ వైపు నడిచేడు. కానీ రాంపండు వదలలేదు. బాత్‌రూమ్ బయటే నిలబడి కవిత్వం వినిపించాడు. సులోచన నవ్వు ఎలా ఉందో, నడక ఎలా వుందో బోల్డంత కవిత్వ సరంజామా సహాయంతో వర్ణిస్తుండగా యతి, సుతి వచ్చి పడ్డారు.

వస్తూనే యతి అందుకున్నాడు. "అనంత్, మైడియర్. వచ్చేశావ్. ఒరే సుతీ నే చెప్పలే.... హియర్ ఈజ్ అనంత్. ఆపదలో ఆదుకునే అనంత్. ఆప్తులంటే పడిచచ్చే అనంత్. అన్నివేళలా అనంత్‌నే వాడండి. టింగ్...టింగ్..."

"బాకా ఆపు. అసలు రప్పించిన పని ఏమిటో చెప్పు" అన్నాడు వాళ్లకు కాఫీ ఇమ్మనమని అచలపతికి సైగ చేస్తూ.

"అదేమిటి, ఈ పాటికి రాంపండు చెప్పేవుంటాడేమోననుకున్నా" అన్నాడు సుతి.

"వాడా, వాడి గోల వేరే..." అంటూండగానే రాంపండు అడ్డు పడ్డాడు. "అదే... కవిత్వం అంటే వాడికి చెబుతున్నాను. స్కీము గురించి ఇంకా రాలేదు" అన్నాడు గబగబా.

సుతి అందుకున్నాడు. "రైట్.. కవిత్వమేరా మనకు డబ్బు తెచ్చిపెట్టేది. స్కీము చెప్తాను విను. ఇక్కడ మనలాటివాళ్లు చాలామంది ఉన్నారులే. పందాలు కట్టడానికి రేసుల సీజను కాదాయే.... ఏం చేద్దామా అని ఆలోచిస్తుండగానే యతి గాడికి ఓ బ్రిలియంట్ ఐడియా వచ్చింది. ప్రస్తుతం ఈ ఏరియాలో ఈ సంచారకవుల బృందం తిరుగుతోంది. రాబోయే ఆదివారం నాడు పది ఊళ్లల్లో వేర్వేరు కవులు కవిత్వం వినిపించబోతున్నారు. జనాలు లేచిపోయేంతవరకు వీళ్లు పద్యాలు పాడుతూంటూనే ఉంటారనుకో. అయితే ఎవరు ఎంత ఎక్కువ సేపు పద్యాలు వినిపిస్తారు అన్నదానిమీద పందెం అన్నమాట".

"అంటే జనాభా చేత పందాలు కట్టించి వాళ్ల అంచనాలు కరక్టయితే కట్టిన దానికి ఇన్ని రెట్లు ఇస్తారన్న మాట"

"అంతే కదా, గుర్రాల చరిత్రలాగానే ప్రస్తుతం ఈ తాలూకాలో తిరుగుతున్న కవుల చరిత్ర కూడా సేకరించి అందజేస్తున్నాం. ఇంతకుముందు వాళ్ళు వెళ్లిన ఊళ్లల్లో ఎంతసేపు కవిత్వం చదివేరు, ఎంత సేపు ప్రజల్ని ఆకట్టుకోగలిగేరు అని తెలుసుకోడానికి సూర్యం అని మన ఫ్రెండుకే ఆ పని అప్పచెప్పాను. వాడు ఊళ్లు తిరిగి అక్కడ వాళ్ల ఓపిక గురించి, వివరాలు సేకరించాడు. అంతేకాకుండా ఈ తాలుకాలోని ఊళ్ళు తిరిగి క్రితం సారి కవిసమ్మేళనాలకి ఇంతమంది వచ్చారు. ఇంత సేపటికి హాల్లో సగం ఖాళీ అయిపోయింది వంటి సమాచారం కూడా పోగేసాడు. వీటిని బట్టి ఓ చార్ట్ తయారు చేసి ఫలానా కవికయితే ఇన్ని రెట్లు ఇస్తాం అని ఎనౌన్స్ చేశాం. దాని ప్రకారం ఇప్పటిదాకా ఏభై మంది కట్టారు. వచ్చే ఆదివారం మన ఏజంట్లు ప్రతీ ఊళ్లోనూ ఉండి కవిత్వం సెషన్ ఎంతసేపు సాగిందో సెకన్లతో సహా కరక్టుగా రికార్డు చేస్తారు. దాని ప్రకారం పందెం గెలిచినవారికి మనం డబ్బివ్వాలన్నమాట. ఓడిపోయిన వారి డబ్బు మన దగ్గరే ఉంటుంది. నష్టపోయే ఛాన్సే లేదులే. కాకపోతే ఈ స్కీముకి నీ దన్ను ఉందని తెలిస్తే డబ్బు బాగా వస్తుంది. ఈ బిజినెస్‌లో నాలుగు డబ్బులు వస్తే మేం కాస్త తలెత్తుకు తిరగవచ్చని ఆశ. అందుకే నిన్ను పిలిచాం".

ఆలోచించిన కొద్దీ అనంత్‌కి ఈ కవిత్వప్పందాల స్కీము బాగానే ఉందనిపించింది. ఈలోగా యతి అచలపతిని అడిగాడు. "ఏమోయ్, నువ్వు కూడా పందెం కట్టకూడదూ" అని.

అచలపతి సమాధానం చిరునవ్వే. రెట్టించి అడిగితే "చూద్దాం సర్... ఏ గుర్రం... అదే ఏ కవి గొంతు ఎలా తిరుగుతుందో తెలియకుండా రిస్కు తీసుకోలేం కదా" అనేశాడు.

అనంత్ ఎక్కువ ఆలోచించకుండానే సరే అనేశాడు.

***

మూడో రోజు బెట్‌లు ముమ్మరంగా కడుతున్న సమయంలో రాంపండు, యతి, సుతి అనంత్ దగ్గరికి వచ్చారు. "అనంత్, నీకో విషయం చెప్పాల్రా. ఎలాగు విషయం ఇంతదాకా వచ్చేసింది కాబట్టి జరిగిన పొరబాటు నీకు చెప్పేస్తున్నాం. మనం వేసిన టేబుల్‌లో ఒక కవి గురించిన లెక్క తప్పింది. ఆయన కెపాసిటీని మన సూర్యం గాడు తక్కువగా అంచనా వేసి అ ప్రకారం రేటు ఫిక్స్ చేశాడు.."

అనంత్ ఖంగారు పడ్డాడు. "అలా ఎలా జరిగింది? సూర్యం చాలా సైంటిఫిక్‌గా లెక్కవేసాడన్నారు మీరు".

"నిజమే అనుకో కానీ సత్యశ్రీ కవిత్వం వినడానికి వెళ్లినప్పుడు దెబ్బతిన్నాడు. సత్యశ్రీ రాసుకొచ్చిన కాగితాలలో అరడజను కాగితాలు జారిపడిపోయాయట. అది చూసుకోకుండా ఆయన కవిత్వం మొదలు పెట్టేశాడు. మధ్యలో గుర్తించినా వెతుక్కోలేక అంతటితో సరిపెట్టేశాడు. మన సూర్యానికి అది తెలియక ఈయన కెపాసిటీ ముప్ఫై ఐదు నిమిషాలే అని రికార్డు చేసాడు"

అనంత్ ఉలిక్కిపడ్డాడు. "సత్యశ్రీ కెపాసిటీ ముప్ఫై ఐదు నిమిషాలా? చాల్లే, ఎవడయినా వింటే నవ్విపోతాడు. ముప్పావుగంటకు ఒక్క నిమిషం తక్కువ ఉండదు. మైకు పట్టుకుంటే వదలడు. మీ సూర్యం మన కొంప ముంచినట్టున్నాడే! అవును. ఈ విషయం మీకు ఎప్పుడు తెలిసింది? నన్ను పిలవడానికి ముందా?"

యతి, సుతి జంటగా నవ్వేరు. "ముందు తెలిసింది కాబట్టే నిన్ను పిలిచాం. ఎలాగోలా నిన్ను ఇరికిస్తే అచలపతి నిన్నూ, తద్వారా మమ్మల్నీ బయటపడేస్తాడని మా ప్లాను".

"ఓరి దుర్మార్గులారా! లాభాలొస్తే మీరే పంచుకొనేవారన్న మాట. ఇబ్బంది వచ్చింది కాబట్టి నన్ను దింపారు. ఈ సమస్యనుండి బయట పడేయడానికి అచలపతి అక్కరలేదురా. ఇక్కడి కవుల గురించి అతనికంటె నాకే బాగా తెలుసు" అన్నాడు అనంత్ ధీమాగా.

"అంటే సత్యశ్రీ కంటె ఎక్కువసేపు కవిత్వం చదివేవాళ్లున్నారంటావా? అలా ఎవరైనా ఉంటే మనం బతికిపోయినట్టే. కానీ ఆయన్ని మించిన బోరుగాడు లేడని మనవాళ్లంటున్నారే!" అంటూ యతి ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

"వెర్రివాడా, శ్యామసుందరం గారి గురించి మీరెరగరు. ముసలివాడయి పోయాక ఆయన ఇప్పుడు చదువుతున్న కవిత్వం చూసి మీరు అపోహ పడుతున్నారు. ఆయన "నా కథ" అనే కవిత్వం అందుకున్నాడంటే సాలిడ్ గంటసేపు నడుస్తుంది. ఈ సత్యశ్రీ తలకిందులా తపస్సు చేసినా ఆ లెవెల్‌కి రాలేరు".

అనంత్ ధీమా చూసి రాంపండు కళ్లల్లో వెలుగు వచ్చింది. "శ్యామసుందరం మీద ఎవరూ బెట్ కట్టలేదు తెలుసా. ఆయనే నెగ్గేడంటే మన కంపెనీకి భలే లాభాలు. నేను ధైర్యంగా పెళ్లి ప్రపోజలు చేసేయచ్చు" అంటూ సంబరపడ్డాడు.

అంతలోనే యతికి అనుమానం వచ్చింది - "శ్యాంసుందరం గారు ఓపిక లేదంటే...?"

"ఆ సంగతి నేను చూసుకుంటాను" అన్నాడు అనంత్ ధైర్యంగా. అంత ధైర్యంగానూ సాయంత్రం ఆయన ఇంటికి వెళ్లాడు. కాస్సేపు అవీ, ఇవీ మాట్లాడేక" అవునూ ఈ ఆదివారం మీ పద్యం ఏది చదవబోతున్నారు?" అని అడిగేశాడు సూటిగా.

ఆయన నోరు చప్పరించాడు. "ఈ పల్లెటూరి మూకకు ఏం చదివి వినిపిస్తే మాత్రం ఏం అర్థమవుతుంది? అసలు నాలాటివాడు తెలుగు జాతిలో పుట్టడం తెలుగు జాతి అదృష్టం, నా దురదృష్టం. నా విలువ తెలియని మూకకు ఏం చెప్పినా ఒకటే. ఏదో కాసేపు ఓ చిన్న గేయం ఒకటి..".

అనంత్ అడ్డు వచ్చాడు. "ఎంతమాటన్నారు సార్. ఏదో గేయమా? ప్రజలకు అన్యాయం చేయకండి. మీ ఖండకావ్యం "నా కథ" చదివి వినిపించినప్పుడే ప్రజలకు కనువిప్పవుతుంది. మీరెలాగైనా దాన్ని చదివాలి."

ముసలాయన మూర్ఛపోయినంత పని చేశాడు. "మీలాటి కుర్రాళ్ళు దాన్ని మెచ్చుకుంటారని నేను కలలో కూడా అనుకోలేదు. రెండేళ్ల క్రితం కవుల సభలో చదివినప్పుడే అంత రెస్పాన్స్ రాలేదు. ఉగ్గుపాల దగ్గర్నుంచి నా జీవిత చరిత్రంతా ఒప్పచెప్పేసేనన్న కామెంట్సు కూడా వచ్చాయి. పోనీ దాన్ని సగానికి సగం కుదించి, ఇంకోసారి ప్రయత్నించి చూద్దామని ఐడియా వచ్చింది కానీ..."

"..ఏమిటీ దాన్ని కుదించడమా? ఒక ఖండకావ్యాన్ని ఖండఖండాలు చేయడమా? మహాపాపం. దాంట్లోంచి ఒక్క అక్షరం ముక్క తగ్గిస్తే నా మీద ఒట్టే. వాడపల్లి సభలో మీరు ఆదివారం దాన్ని చదవబోతున్నారు. నేను పదిమంది మా ఫ్రెండ్సుతో సహా మీ సభకు వచ్చి ఆస్వాదించబోతున్నాను. దట్సాల్!" అనేశాడు అనంత్ చనువు తీసుకుని.

ముసలాయన బ్రహ్మానందభరితుడయిపోయాడు. "మీలాంటి యువతరం అలా వెన్నంటి వుంటే, ఖండకావ్యాలేమిటి, ఏకంగా కావ్యాలే రాసేస్తా" అన్నాడు.

వాడపల్లి సభలో "నా కథ" చదవబోతున్నానని ఆయన దగ్గర మాట పుచ్చుకున్నాక అనంత్‌కి ధైర్యం వచ్చేసింది. అనంత్ తెలివితేటల విషయంలో తాము ఇన్నాళ్లు పొరబడ్డామని రాంపండు, యతి, సుతి ఏకగ్రీవంగా ఒప్పేసుకున్నారు.

***

కథ బాగానే నడుస్తోందని అప్పటిదాకా ధీమాగా ఉన్న అనంత్‌కి శనివారం రాత్రి కాస్త అనుమానం తగిలింది. అచలపతి వచ్చి భాస్కర్ పేర బెట్ కట్టాడని రాంపండు చెప్పగానే! భాస్కర్ ,కుర్రకాకి. వేంపూడి స్కూలులో టీచరే గానీ కొమ్ములు తిరిగిన కవి కాదు. మరి అచలపతి వంటి ఘటికుడు ఎందుకు కట్టినట్టు? తిరకాసు ఏమిటో కనుక్కోవడానికి అచలపతిని పిలిస్తే మంచిదనుకుని పిలిచాడు.

అచలపతి ఓ ఉత్తరం పట్టుకు వచ్చాడు. "సర్, సాయంత్రం శ్యామసుందరం గారి నౌకరు వచ్చి మీకిమ్మన్నాడు" అని చేతికందించాడు.

"ప్రియమైన అనంతం, నాకు సడన్‌గా పడిశం పట్టింది. మొన్న నిన్ను చూడడానికి వచ్చినప్పుడు మీ అచలపతి వద్దు వద్దంటున్నా ఐసు వేసిన కూల్‌డ్రింకు ఇచ్చాడు. పాపం మర్యాద చేస్తున్నాననుకున్నాడు కానీ నా బాధలు అతనికేం తెలుసు? ఇప్పుడు నాకు గొంతు

పోయింది. "నా కథ" లాటి పెద్దకవిత చదివే ఓపిక లేదు. ఏదో చిన్నదాంతో సరిపెట్టేస్తాను. ఈ తెలుగుజాతి నా ఘనత ఎలాగూ గుర్తించలేదు.

మరి మీలాంటి అభిమానులను తృప్తిపరచడం ఎలాగా అని ఆలోచిస్తుండగా ఇవాళ పడిశం సంగతి విని నన్ను పరామర్శించడానికి మా ఇంటికి వచ్చిన అచలపతి ఓ సూచన చేశాడు. నీలాటి అభిమానులు ఊరు కదలక్కర్లేకుండా వేంపూడిలోనే జరిగే సభలో ఆ ఖండకావ్యం వినిపిస్తే మంచిదన్నాడు. మా అన్నయ్య గారబ్బాయి భాస్కర్ కూడా మా సంచారకవుల బృందంలో సభ్యుడే. ఇక్కడే స్కూలులో టీచరుగా పని చేస్తున్నాడు. వాడికి ఈ కవిత నిచ్చి చదవమంటున్నాను. వాడు చదువుదామనుకున్న గేయం నేను చదివేస్తాను. మీరు వాడి సభకు వెళ్లి మీ ముచ్చట తీర్చుకోవచ్చును. ఆశీర్వచనములతో, - శ్యామసుందరం".

ఉత్తరం ముగించి అనంత్ తలెత్తి అచలపతికేసి చూశాడు. "అచలపతీ, ఎందుకు చేసావీ పని?"

"సర్, ఆ భాస్కర్ భవిష్యత్తు ఈ సభ మీద ఆధారపడి ఉంది. అతనికి హెడ్ మాస్టరు పోస్టు ఇవ్వాలా వద్దా అన్న దానిమీద తర్జన భర్జనలు సాగుతున్నాయి. ఇంత పొడుగు కవిత్వం చదవగలిగిన వాగ్ధాటి అతనికి ఉందని ఋజువయితే అతని ప్రమోషన్ ఖాయం".

"సరే, అలాగే కానీ! కథ అటు, ఇటు తిరిగి ఓ మనిషి సుఖసంతోషాలకు కారణభూతమయితే మంచిదేలే!" అని నిట్టూర్చాడు అనంత్.

"ఒక మనిషి కాదు సర్. ఇద్దరు - అతనూ అతని ప్రేయసి సులోచనా. ఇక వాళ్ల పెళ్లికి ఏ అడ్డంకులూ ఉండవ్" అన్నాడు అచలపతి.

అప్పుడే గదిలోకి అడుగుపెట్టిన రాంపండు ఈ మాట వింటూనే మూర్ఛపోయాడు.
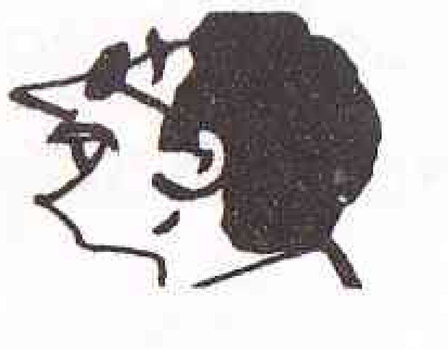
అనంత్ మరో సారి నిట్టూర్చాడు. "ఉరుము ఉరిమి మంగలం మీద పడ్డట్టు, కథ ఎన్ని మలుపులు తిరిగినా చివరికి రాంపండు ప్రేమ మీదే దెబ్బ కొడుతోందోయ్ పాపం. సరేలే, వీడి మొహం మీద నీళ్లు చల్లు" అని అర్డరేశాడు.